

NATIONALPARK THY

NATIONALPARK MOLS BJERGE

NATIONALPARK VADEHAVET

NATIONALPARK SKJOLDUNGERNES LAND

NATIONALPARK KONGERNES NORDSJÆLLAND

De danske nationalparker

Nationalparkerne i Danmark arbejder på at bevare og udvikle den enestående danske natur, landskaber og kulturmiljøer. Ved at have nationalparker i Danmark sikrer vi, at de enestående værdier ikke går tabt.

Du kan finde nogle af Danmarks mest værdifulde naturområder og unikke landskaber i de danske nationalparker.

Samtidig rummer de danske nationalparker under ét de vigtigste danske naturtyper.

Her er klitter, så langt øjet rækker, og klithede med flokke af kronstyr. Her er græsland med naturplejedyr i istidsskabte bjerge. Vadehav med et foranderligt landskab påvirket af tidevandet. Blanke fjorde, der skærer sig ind i landet, og skovhøjland med bøge og egetræer. Nationalparkerne landskaber og bevaringsværdige naturområder betyder meget for os danskere, men har også international opmærksomhed og betydning.

Danmark er samtidig et kulturlandskab, der har været beboet af mennesker i mange tusinde år. Det vidner de danske nationalparker om.

Her er spor i landskabet, der beretter om menneskets væren og færden i århundrede efter århundrede. Livet i byer, købstæder og mindre bysamfund gør den dag i dag landskabet levende.

De danske nationalparker byder dig velkommen med oplevelser af høj kvalitet, friluftsliv i særklasse og levende formidling.

Her får du helt særlige oplevelser i naturen og af kulturel karakter. Du finder besøgscentre, nye vandre-, cykel- og ridestier, udsigts- og fugletårne. Hertil kommer primitive teltpladser og shelters på nogle af landets skønneste pletter.

Områdernes attraktioner og lokalsamfund indgår også som en del af de mange oplevelsesmuligheder i nationalparkerne.

Læs mere på danmarksnationalparker.dk

[Læs om Nationalpark Thy på \[nationalparkthy.dk\]\(http://nationalparkthy.dk\)](#)

Kirkevej 9
7760 Hurup
Tlf. 72 54 15 00
thy@danmarksnationalparker.dk

[Læs om Nationalpark Mols Bjerge på \[nationalparkmolsbjerger.dk\]\(http://nationalparkmolsbjerger.dk\)](#)

Grenaavej 12
8410 Rønne
Tlf. 72 17 07 14
mols@danmarksnationalparker.dk

[Læs om Nationalpark Vadehavet på \[nationalparkvadehavet.dk\]\(http://nationalparkvadehavet.dk\)](#)

Havnebyvej 30, 6792 Rømø
Tlf. 72 54 36 34
vadehavet@danmarksnationalparker.dk

[Læs om Nationalpark Skjoldungernes Land på \[nationalparkskjoldungernesland.dk\]\(http://nationalparkskjoldungernesland.dk\)](#)

Ledreborg Allé 2B
4320 Lejre
Tlf. 93 59 70 90
npskjold@danmarksnationalparker.dk

[Læs om Nationalpark Kongernes Nordsjælland på \[nationalparkkongernesnordsjaelland.dk\]\(http://nationalparkkongernesnordsjaelland.dk\)](#)

Esrum Kloster & Møllegård
Klostergade 12
3230 Græsted
Tlf. 72 54 30 30
knsj@danmarksnationalparker.dk

STORSLÅET VILDMARK

Beliggenhed: Thy

Areal: 244 km²

Indviet i 2008

Nationalparkthy.dk

Nationalpark Thy er skabt af havet, vinden, sandet og saltet. Her i det nordvestligste hjørne af Danmark findes et enestående og vildt naturområde med klitheder, så langt øjet rækker. Den sammenhængende klitnatur er unik for Nordeuropa og giver gode levevilkår for sjældne planter og dyr. Her kan man for eksempel opleve krondyrene brøle, tranerne danse, og her blev i 2012 også fundet det første tegn på ulv i Danmark i 200 år.

Men Nationalpark Thy rummer mere end en særegen natur - den er også påvirket af mennesket og en unik kulturarv. Her har man i særlig grad levet med og af naturen på dens nåde og betingelser – men også kæmpet imod den. Plantager fra 1800-tallet med krinkelkrogede, vindblæste træer helt tæt på Vester-

havets vilde brusen vidner om menneskets kamp mod sandflugten, der dengang drev folk fra hus og hjem.

Bronzehøje, kirker, bunkere og andre spor fra anden verdenskrig findes også her. Kystfiskeri, landingspladser, redningsvæsenet og kystsikring - alt sammen er en del af den samlede historie om Nationalpark Thy.

Her kan man som få andre steder i Danmark opleve naturens storslåethed, stilhed og mørke. Man kan vandre i dagevis fra Agger Tange i syd til Hanstholm i nord. Her er gode cykelstier, hvor man undervejs kan smage på naturen: Klockelynghonning, tørret gallowaykølle, havtorngel, porseøl og meget mere.

Danmarks største vildmark

PÅ ISENS STOPPESTED

Beliggenhed: Syddjursland

Areal: 180 km²

Indviet i 2009

Nationalparkmolsbjerge.dk

Nationalpark Mols Bjerge har gennem tiden haft stor tiltrækningskraft på mange mennesker – og er i dag Østjyllands mest besøgte kyst-og naturområde. Det skyldes blandt andet det smukke og markante bakkede landskab, der er skabt gennem skiftende istider over 2,5 millioner år.

Senest satte isen sin tydelige signatur på landskabet, da en gletsjer standsede sin fremdrift netop i dette område for ca. 13.000 år siden. Da gav den sidste afsmeltning landskabet en særlig twist med morænebakker, der falder dramatisk ned mod blanke vige, gigantiske dødishuller, slugter og udsigtspunkter med panoramaudsigt.

Det er den dag i dag nogle af de landskabelementer, Danmarks mest karakteristiske istidsskabte område byder på.

I det bakkede landskab er der åbent græsland med fritstående enebærbuske – skabt gennem århundredes afgræsning. Gæster i området kan opleve køer, heste og får i store folde, herunder vilde Exmoor-ponyer. Hvis der er en låge i heget, kan du gå ind og vandre en tur blandt dyrene.

Danmarks største stenalder-runddysse, Porskær Stendysse, bronzealderens Trehøje og middelalderens Kalø Slotsruin vidner om fordums magtvælde. Søkkøbstaden Ebeltoft summer stadig af liv – og her kan du nyde en lokal gårdbryg ved et cafebord, der vipper på de skæve brosten.

Tæt på Nationalpark Mols Bjerge ligger Jyllands hovedstad, Aarhus - du kan se hertil over vandet fra Nationalparkens høje punkter.

Danmarks særlige istidslandskab

SPEKTAKULÆRT DYRELIV

Beliggenhed: Sydvestjylland

Areal: 1.459 km²

Indviet i 2010

Nationalparkvadehavet.dk

Vadehavet er natur, vild og utæmmet. Hvad enten det er dyr eller planter, må arterne være parat til at tilpasse sig meget omskiftelige betingelser. To gange om dagen forandrer Vadehavet sig markant - fra kilometervis af mudderflade fyldt med liv til havoverflade kruset af bølger.

Som del af et 500 km langt tidevandsområde, der strækker sig fra Blåvandshuk i Danmark gennem Tyskland til Den Helder i Holland, er Vadehavet verdens største sammenhængende tidevandsområde. Det består af øer, tidevandskanaler, løb, mudderflader og kyst, som hele tiden ændrer form og nogle gange endda sted. Det indeholder stor mangfoldighed i plante- og dyreliv og er et af verdens mest produktive økosystemer.

Området ligger på en af de vigtigste ruter for trækfugle i verden. I hele Vadehavet skønnes det, at over seks millioner fugle kan være til stede samtidig, og omkring

12 millioner fugle trækker igennem området om året for at nyde godt af det store spisekammer.

Vadehavets unikke og enestående natur er også årsagen til, at området er på UNESCO's liste over verdensarv.

Det er med andre ord et område og en natur, som alle mennesker bør opleve mindst én gang i livet.

Nationalpark Vadehavet byder på gastronomi i særklasse, og marsklam, vadehavsrejer, havtorn, kveller og østers, er blot nogle af de lokale råvarer du kan nyde. Historisk set har området været et attraktivt sted at bosætte sig, grundet de mange fødekilder. Der er fundet spor efter menneskelig aktivitet helt tilbage fra jernalderen, men livet ved Vadehavet har også været barskt, hvilket blandt andet har vist sig under de stormfloder, som har ramt området.

Danmarks enestående tidevandsområde

FJORD, SKOV OG BAKKELAND

Beliggenhed: Midtsjælland

Areal: 170 km²

Indviet i 2015

Nationalparkskjoldungernesland.dk

Nationalpark Skjoldungernes Land ligger på Midtsjælland, kun 30 minutters kørsel fra København. Det bakkede istidslandskab rummer alt, hvad man kan ønske sig af en nationalpark. Besøg Roskilde Fjord med strandenge, kystskrænter, øer, holme og et enestående fugleliv – eller forsvind ind i de store midtsjællandske løvskove med vandrestier og lejrpladser.

Siden stenalderen har mennesker levet i området og efterladt sig spor. Oplev de fredede herregårdslandskaber med gravhøje, skibssætninger, vandmøller, landsbyer og andre kulturspor – eller middelalderbyen Roskilde med Roskilde Domkirke som kronen på værket. Livet leves lige nu, og nationalparken er fuld af lokale fællesskaber, fødevarer, erhverv, kunst og kultur, som er en vigtig del af et besøg.

Nationalparken er opkaldt efter Skjoldungeslægten, der ifølge Saxo og de islandske sagaer er efterkommere af

den mytiske Kong Skjold. Ifølge sagnet kom Kong Skjold som lille dreng sejlene ind gennem Roskilde Fjord på et skib sendt af Odin. Måske har skjoldungerne virkelig levet her i en fjern fortid – måske er de en myte – men udgravninger af en række imponerende kongehaller i Lejre vidner om, at der har eksisteret et stormandsvælde i området i jernalderen og vikingetiden.

Nationalpark Skjoldungernes Land har til formål at styrke og udvikle naturens mangfoldighed, bevare de landskabelige og kulturhistoriske værdier samt styrke mulighederne for friluftsliv, formidling og undervisning. De mange stier, shelters, ture og besøgssteder i nationalparken giver besøgende mulighed for selv at opleve naturen, kulturhistorien og landskabet helt tæt på.

Du kan finde viden, ideer, ture, seværdigheder og begivenheder på www.nationalparkskjoldungernesland.dk.

Danmarks kulturhistoriske landskab

STORE SØER OG SKOVE I KONGERNES LAND

Beliggenhed: Nordsjælland

Areal: 263 km²

Indviet i 2018

Nationalparkkongernesnordsjælland.dk

Stille søspejl. Duft af skov. Storhed i landskabet. Nationalpark Kongernes Nordsjælland rummer fine naturskatte og store kulturhistoriske værdier, der vidner om kongemagtens tilknytning til Nordsjælland.

Fra de meget markante kongelige slotte til de mindre synlige rester af middelalderens højryggede agre. Landskabet bærer præg af århundreders skiftende brug – og her står Kronborg, Frederiksborg Slot og Fredensborg Slot samt en række slotsruiner som Gurre, Asserbo og Dronningholm.

De store skove omfatter blandt andet en af Danmarks største skovområder Gribsskov og en række andre statslige løvskovsområder, men også nåleskovsområdet Tisvilde Hegn. Søerne Arresø, Danmarks største sø, og den vandrigeste sø, Esrum Sø, præger landskabet. I skovene er et rigt dyreliv med både kron dyr, dådyr, rådyr og sikavildt samt ræv og grævling. Sortspætten høres jævnligt, ligesom ravnens kald er blevet mere almindeligt, men også havørn og fiskeørn yngler flere steder i nationalparken.

Den sidste istids bevægelser og isens afsmeltning og har givet et kuperet og varieret landskab, der er kendetegnet af store skove og søer.

Langs Nordkysten ved blandt andet Melby Overdrev i Tisvilde Hegn findes et klit- og hedelandskab med rig og varieret plantevækst, som er hjem for mange sjældne insekter, særligt sommerfugle, og en spændende svampeflora, herunder mange spiselige, og kilometervis ubrudt klit og strand ud mod Kattegat.

De græssende dyr, de hulrugende fugle, svampene, de smukke moser, skovsøer og rislende bække. De mange fortids- og kultur minder både inde i skoven og i det åbne land knyttes sammen i Nationalpark Kongernes Nordsjælland. Med et væld af stiftorløb til gående og cyklister samt friluftsliv ved søerne og strandene kan besøgende opleve den smukke natur og den storslåede fortid mindre end en time fra København.

Danmarks krongods

